

Bach kemancısı Odnoposoff ve konseri...

Prof. Dr. Perihan ÇAMBEL

Johann Sebastian Bach, yani Bach soyundan gelen büyük Bach'ın bir müzik temy üzerine yazabildiği harmonileri gününde bestecinin ününü her yere götürdü, Şellaleler gibi parlak akan müzik koraleleri ve fügeri böylece yazabildiğini, hattâ pianoda, orgda improvize ettiğini duyan Prusya Kralı Büyük Frederikin önünde bu kabiliyetini ispatladı. Bach, bir keman solosu halinde çalınacak ünlü partitalarını yazdı. Bunların, zamanın arsesi ile özel bir biçimde çalmak mümkün olduğu, ustalıklı birkaç sesin adeta birden çalınarak böylece büyük ustanın müziğine keman solusunda bile bir orkestra sesi vermek mümkün olduğu söylenir.

Romanyalı besteci ve ünlü kemancı Georges Enescu'nun plâka da alınmış Bach partitaları da işte kendisi tarafından böyle bir teknikle çalınmaktadır. Sana sınırsız ki bir keman solistini değil, bir orkestra dinliyorsun. Bunları hatırlatan bir müzik şölenini bize beyaz Rus bir aileden Buenos-Aireste doğmuş, halen Viyanada yaşayan dünya vatandaşı Richardo Odnoposoff resitalinde ve Cumhurbaşkanlığı Orkestramızla konserinde verdi. Kemanından çıkan sesler bir birine collé yani yapıştı: Rus keman üstadlarının, Oistrakh'ın ve onun talebesi Ayla Erduranın da tekniği. Sesler sanki bir birine yapışmış gibi ayrı ayrı değil, sanki kayar gibi ardı sıra akıyordu. Bu colléler bilhassa legatolarda kendilerini belli ediyorlardı. Staccato'larda bile bir kayma vardı.

Resitalinde Odnoposoff'a ünlü pianistimiz Mitat Fenmen eşlik ediyordu. Bu müzik çifti birbiri ne iyi uyuyordu, ancak birlikte çaldıkları Veracni'nin sonatında Prokofieff'in remajör sonatında, J. Suk'un dört parçasında, Bloch'un bir süit improvizasyonunda, Ravel'in tziganda Fenmen duygusal plânda ve belki de ustalıklı, anlayış ve ifadede, Oistraktan sonra geldiği söylenen Odnoposoff'a üstün geliyordu. Konuk kemancı ustaca tekniği ile entelektüel bir çalışma sahipti. Bach partitasından solo'yu tam bir orkestra edasıyla, ve büyük besteciye lâyık arkitektürel bir tarzda icra etti. Fuayede, keman çalan amatörler ve tanınmış müzikçiler Odnoposoff'un meziyetlerini konuşular. Sürekli alkışlar üzerine Brahms'ın bir scherzo ile karşılık verdi.

Konserde orkestramız Üstad Şef Prof. Lessing'in yönetiminde Richard Strauss'un Don Juanı gibi bir parçayı ustalıklı ve elegansla çaldı. Strauss'un Wagnerinkini de zenginlikte, çok seslilikte aşan muazzam müziği şellaleler halinde akıyor ve köpürüyor. Prokofieff'in 1 numaralı keman-orkestra konsertosunda orkestra, Şef ve Odnoposoff mükemmel bir işbirliği halindeydiler. Ancak, icra ve ifade yönünden hepsi entelektüel ve usta teknikli bir icra üzerinde birleştiler. Prokofieff'in, kemancı Bezrodni tarafından icra edilen

melodik, romantik ve içaçıcı müzik ifadesini yansıtmadılar.

Orkestramız, bundan sonra Mozart'ın ünlü Jüpiter Senfonisinin müzikalite, zerafet ve elegansla, hafif bir eleme icra etti. Görülüyor ki Cumhurbaşkanlığı Orkestramızın, Prof. Lessing gibi akademik ve gerçekten her bakımdan usta bir şefin yönetiminde Mozart'ın ve Strauss'un icraları çok zor, Almanlara ve Avusturyalılara vergi, gelenek olan müziklerini birinci sınıf bir Batı orkestrası gibi icra edebiliyor. Değerli Şefe ve orkestra üyelerine övgüler....